

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István,

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyiltérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Husvét ünnepén.

A hitélet tiszta légkörében ünnepel ma a keresztyén világ. Ünnepli a feltámadás magasztos ünnepét.

Boldogok, akik hisznek. Talán mosolyogva olvassa egyikünk-másikunk a szentírásnak ezen arany mondatát. Ezen sem csodálkozhatni.

A közélet ma az érzéki valóságra, a látható, a fogható dolgokra építi minden tervezetét. A hitről keveset beszélünk. Soknak arcán a kételkedés és a guny mosolya villan elő, ha hitet emlegetnek neki. Bizonyosan ennek oka nemcsak abban keresendő, mert korunk a világos tudást sürgeti, hanem mert a hit lényegével nem sokan ismerősök.

A hit éltető erő, mely az élet legfőbb kérdéseire nézve lemondani mer az ezredévekre terjedő tépelődés és kételkedés bizonytalanságáról s megragadja a Krisztusban megnyilatkozó isteni igazságok vezérfonalát s megnyugvással akar és bír haladni a Krisztus példája után, ki az Isten és

emberszeretet kötelességének teljesítésében látta és hirdette az üdvösségre vezető utat.

Legtöbbször a hitet ábrándos és alaptalan föltevések és ködfátyolkép, bomló és oszló képzelődések mámorának vélik. Erő és hatalom az, mely szolgálatra kész alázatos lélekkel ragaszkodik az emberi nemünk történetét átteremteni hivatott krisztusi életirányhoz, melyet megérteni sokkal nehezebb, mint könnyelműen bírálgatni.

Tagadhatatlan, hogy éppen kételkedésektől megmérgezett, bizonytalanságában sivár, minden tekintélyt agyonbíráló korunkban bajaink egyetemes orvosszere az igazi hit; a hitnek, a törhetetlen, Isten akaratán megnyugvó hitnek örökké dicső példája: a Krisztus. Ki a rossz, bűneiben a kárhozat felé hanyatló embervilág kijózanításáért életét áldozza föl s a keresztfának meggyalázó halálában megnyukszik Isten akaratán hitében érezze azt, hogy Istentől szabott hivatását telje-

síti, midőn a rossz embervilágban a javulás, a tökéletesedés, az átistenülés magvait szórja szét.

De a keresztre feszített, a sirba temetett Megváltó feltörte a koporsó zárait s Isten akaratából feltámadott. Feltámadott és ma is közöttünk él. Ő mondá tanítványainak: arról ismerik meg, hogy az én követőim vagytok, ha egymást szeretenditek és — hol ketten-hárman együtt vagytok az én nevemben: én is köztetek vagytok.

Napjaink harsogják a feltámadás örömmünnepét. Harangok zugása veri fel gondolkodó lelkünk csendjét s a feltámadott és közöttünk élő Krisztus kötelez, hogy az általa elvetett isteni magvaknak ápolásában, a tökéletesedésnek, a folytonos javulásnak, az átistenülésnek üdvösségre vezető munkájában egymást lelkesen és testvéri szeretettel serkentsük és támogassuk.

Ma szemmel láthatólag nem tör ki a Megváltó a koporsó rejtekéből, de köztünk él, minket erősít, vezet isteni

TÁRCZA.

Gróf Batthyány Lajos emléke.

Irta: Zlinszky István.

A közel mult napokban volt 100 esztendeje annak, hogy gróf B. L. az első független magyar miniszterium elnöke született. Azt hiszem, alkalmi tesz, ha az ő életét de különösen kivégeztetésének körülményeit röviden ismertetem. Nemesújvári gróf B. L. hazánk egyik legrégebb s leggazdagabb családjából született az 1807-ik évben, tehát a 48-ik mozgalom kezdetén, legszebb férfikorában volt.

Egyike lévén a legmagasabb gondolkozó főuraknak, egész lelkével csatlakozott a szabadelvű — ugynevezett haladók mozgalmához, s egyike lön legtevékenyebb tagjainak.

Az örökké emlékezetes 1847-iki követválasztáskor, mely első komolyabb mérkőzés volt a szabadelvűeknek a konzervatívokkal,

vagyis a haladni akaróknak a maradiakkal. Kossuth Lajos lett Pestmegye által követjelöltül felállítva s míg a kormány és a konzervatív párt úgy az anyagi, mint a szellemi téren minden erejét megfeszíté, hogy az ő jelöltjét vihesse keresztül, addig a szabadelvűek sem ültek tétlenül, s bár Batthyány Lajos sokban nem értett együtt Kossuth elveivel, sőt nem is bírta még teljesen bizalmát, de becsülvén benne a szabadelvű, nagyesszü embert, maga allott a kortesek élére, s jól emlékszem rá, mert jelen voltam, midőn pitykés dolmány és debreceni fekete gubában vezette a választásra beözönlött nemességet.

Itt kezdődik valódi szereplése a nyilvános politikai téren, mert bár, már a 43-iki országgyűlésen is fellépett, de azt inkább csak ifjú szárnypróbálgatásnak lehet tekinteni. Kossuth megválasztása nagy lelkesedés közt történt meg, s ez időtől, az addig csak látszólagos egyetértés a két nagy ember között valódivá nemcsak, de szoros barátsággá is változott át. S állítólag ez okozta halálát, mert nem tudták néki megbocsáj-

tani, hogy a kamarilla minden erőlködése dacára is, Kossuthot besegítette az országgyűlésbe.

Nem szándékozom lépésről-lépésre kíséreni a nemes férfi hazafias működését, nagyon messzire vezetne, ha az örökké nevezetes 1847—48-iki hongyülés minden mozzanatát vázolni akarnám, tehát ott veszem fel a kor- és jellemrajz fonalát, midőn ismeretes 12, pontot vivő küldöttség Bécsbe ment, hogy a felség szentesítését megnyerhessék. A nádor, királyi helytartó vezetése alatti küldöttségnek volt tagja gróf Batthyány Lajos is, kiről Kossuth később maga mondta, hogy a szentesítés kieszközlésében a nádor István fhgen kívül legtöbb érdeme neki volt. A királyi leirat a nemzet kívánalmainak teljesen megfelelt; az ország független kormányzata, melynek feltétele alatt hívta meg a nemzet 300 év előtt a Habsburgokat a királyi székbe, s melyért a szerződéseket megszegett királyok kényuralmi törekvéseinek következtében annyi vér és könny folyt, valahára békésen, törvényes formák szigorú korlátai közt külön viva.

rendeltetésünk felé, ha az általa hirdetett nagy munkában fáradhatatlanul előre törünk.

A hittelmes léleknek bátorító erejében a javulás és tökéletesítés üdvösségre vezető munkájában s társadalmi bajaink megörvoslását magukban rejtő krisztusi eszmék valóításában ünnepejük mi ma a feltámadás nagy ünnepe. Olvadjunk bele mi is a keresztény világ dicsőítő énekébe, hirdetvén: feltámadott!

Benka Gyula.

A békés—csanádi vasut ≡ törzsrészevényei. ≡

Szarvasról Mezőhegyesig 81 kilométer hosszúságban futó vasut úgy létesült, hogy az 1.860.000 K értékű törzsrészevényekre Békés vármegye 800.000 kt, Szarvas 60.000 kt, Kondoros 40.000 kt, Orosháza 20.000 kt, Tótkomlós 200.000 kt, Csanád vármegye 80.000 kt. az állam a postaszállításért 218.000 kt, segélyképen 16.000 kt, földmívelési érdekből 60.000 kt és magánosok 186.000 kt fizettek be készpénzül. Az államvasutak a múlt évben az átmeneti forgalom fejében évi 45.000 kt állapított meg a békés-csanádi helyi érdekű részvénytársaság javára, melynek törlesztéses költségre való fordításával a társaság 1.100.000 K névértékű elsőbbségi részvény bevéltetését mondta ki. Ezen a törzsrész-

vényesek érdekét érintő ügyben a március 18-iki igazgatósági ülésen Haviár Dániel, Békés vármegye részéről kiküldött igazgatósági tag a végrehajtó bizottság javaslatával szemben indokolt külön véleményt nyújtott be, melyet az ügy közérdekű voltánál fogva a következőkben közlünk.

Külön vélemény.

A békés-csanádi helyi érdekű vasut részvénytársaság 1907. március 18-iki igazgatósági gyűlés jegyzőkönyvének az átmeneti forgalom általánosan zott összege átruházására vonatkozó pontjához.

A pénzügyi drágaságára való hivatkozással napirendre tévés iránt tett indítványom kisebbségben maradván és az érdemben tett ellenindítványom elvetetvén külön véleményemet a következőkben terjesztem elő.

A végrehajtó bizottság javaslata sérti a törzsrészevényesek eddig megállapított jogait, a következő okoknál fogva.

1. Tévedés, hogy a javasolt pénzügyi művelet a törzsrészevényesek javára is szolgál, mert a m. kir. kereskedelmi miniszter által 88105—III. 1894. sz. a. jóváhagyott elsőbbségi részvénytörlesztési terv szerint az utolsó sorsolás 1906. évi júl. 1-én a még ki nem sorsolt 978 darab részvényt rendeli kihuzatni és kielégíteni, míg a javaslat 1972. végeig terjedő időre akar új sorsolási tervet megállapítani. Való ugyan, hogy az alapszabályok 12. §-a szerint 80 év volt engedélyezve, ugyde csupán 75

év vétetvén igénybe, ez befejezett ügy, melyre támaszkodva a törzsrészevényesek jogot szereztek, a melytől őket megfosztani nem lehet; a sorsolás kiterjesztése annyi kárt okoz a törzsrészevényeseknek, a mennyi a különbség a közt, hogy a kamatozó elsőbbségi részvények kihuzatván, tovább osztalékot nem kapnak és aköz, hogy az 5 százaléktól osztalék még a további évekre is járni fog a ki nem sorsolt elsőbbségi részvények után. Továbbá károsítással jár a törzsrészevényesekre, hogyha bármily összegű elsőbbségi részvény végleges kielégítést nyer, az esetben bármely időre terjedő új törlesztési terv szerint tolasék ki a többi elsőbbségi részvények esedékessé válása akár idő, akár mennyiség vagyis érték tekintetében, a fenti oknál fogva, mely szerint a kihuzott részvény a jövőben osztalékot nem kap, a későbbi esedékességig pedig 5 százaléktól osztalékhoz van igénye, míg az osztalékhátralékot kamatmentesen akkor fizeti a részvénytársaság, mikor arra jövedelméből pénztárában fedezettel rendelkezik, különben minden ettől eltérő és az eddigi tervtől és megállapodástól eltérő s hozzá költségből szerzett pénzből való előbbi fizetési összeg után kamatot fizet, mely kamatos kamatjával félévenkénti számítás mellett a hátralevő évtizedekre, óriási összeggel szorítja vissza a törzsrészevényesek jogainak és igényeinek érvényesítését.

2. A törzsrészevényesek megállapított jogviszonyok mellett készpénz-

A nádor kir. leirat következtében nyers hatalomnál fogva gr. B. Lajost, az országos ellenzék fejét még e napon március 17-én miniszterelnökké kinevezte, s az első független felelős miniszterium alakításával bizta meg. A kedélyek teljesen meg lettek nyugtatva, mindenki egy szebb hajnal derűjét látta felviradni sokat szenvedett századokon át elnyomott házánkra. Ámde az öröm nem tarthatott soká; aggodalmat okozó hírek szárnyaltak, mert hogy a B. által fölterjesztett névsor nem nyerné meg az uralkodó — vagyis helyesebben mondva, — kamarilla szentesítését, mert a tisztán szabadelvű elemeket — de különösen Kossuth Lajos személyét — veszélyesnek tartotta az osztrák ház és a Magyarország közötti kapcsolatra.

Ámde átlátta B., s később az udvar is, hogy Kossuth nélkül, ki az átalakulásnak tulajdonképeni megteremtője vala, lehetetlen miniszteriumot alakítani, s így, bár szomorú képpel adták, de a megerősítés megérkezett.

A miniszterium megerősítése azonban nem képezte még a legnagyobb akadályt. A pénz- és hadügy különválasztása volt a legnagyobb nehézség. Bécsben mar meg bánták, mit az első ijedség nyomása alatt ígértek, sőt meg is adtak. S a királyi leirat mely B. felterjesztésére érkezett, valódi viszszaesés volt az előbbi leiratnak. Erre B.

és miniszter társai azonnal vissza akartak lépni s csak István nádor kérésére s azon ígéretére álltak el attól ideiglenesen, hogy ő személyesen menend Bécsbe, s azon észrevételeket, melyeket neki a felelős miniszterek átadni fognak, ő felségénél nemcsak előterjeszti, de keresztül is fogja vinni, s kész ettől állását is függővé tenni. A nádor a kiküldetésben sikerrel járt el s azon országgyűlés berekesztésére V-ik Ferdinánd király személyesen jöven le Pozsonyba s környezve a nádor a miniszterek s az ez alkalomra lerándult Ferenc József főhercegtől, ekként szólt a nemzethez:

„Hív magyar nemzetemnek szivemből óhajtom baldogságát, mert abban találok fel magamét is. A mit tehát ennek elérésére kívánt, nemcsak teljesítem, hanem királyi szavammal erősítve ezennel át is adom neked kedves öcsém s áliaiad a nemzetnek úgy, mint kinek hűségében leli szivem legfőbb vigasztalását s boldogságát.“

Hogy ezen, akkor óriási riadalt és szünni nem akaró éljenést okozott ígéret miként lön megtartva, nem szükség mondanom, mert hisz véres betűkkel van beírva egy a történetbe, mint minden hazafi szivébe is. Nem lesz fölösleges, ha az első miniszterium tagjainak nevét ideírjuk. Elnöke volt gróf Batthány Lajos, igazságügyi Deák Ferenc, közoktatásügyi br. Eötvös József,

kereskedelmi Klauzál Gábor, pénzügyi Kossuth Lajos, közlekedésügyi gr. Széchenyi István, belügyi Szemere Bertalan, honvédelmi Mészáros Lázár, a király személye mellett herceg Esterházy Pál.

Nagyon hosszúra nyúlna jelen rajzom, ha gr. B. L. működését nyomról-nyomra követni akarnám, elég legyen csak annyit felemlítenem, hogy a lavinaként tornyosuló bajok között pillanatra sem vesztette el erélyét, de a már több felé kiütött lázadást inkább csak békés uton akarta lecsillapítani — s talán ezen egyetlen tényét lehetne utólag helyteleníteni, mert bizonyos kevesebb áldozattal lehetett volna a fellázadt rác és oláh hordákat megfékezni, ha idejében elnyomatnak, mint midőn már a békéltetés alkudozás miatt időt nyerve, hadseregekké szervezkedtek — segítve persze az osztrák kamarilla által.

Ámde ki hitte volna még akkor, hogy a felülről jövő leiratoknak, melyekben Jellacsics árulónak nyilvánították, a rác és oláh lázadó vezérek nyugalomra és a felelős magyar kormány iránt való engedelmességre utasítottak, hogy mindezek ellenére alattomban ellenkező rendeleteket kapjanak! Az országgyűlés a tornyosuló bajok között még egyszer akart küldöttei által a felséggel értekezni s töle oly írásos biztosítást nyerni, mely által a már is nagyon felzavart

ben fizették be részvényeik névértékét 1 680.000 kban, míg az elsőbbségi részvényesek csak egy részében, a mennyiben 2 340.000 k építési tőkével szemben az alaptőke 5 680.000 kban állapított meg, melyből 20.000 drb elsőbbségi részvény darabonként 200 K névértékkel 4 milliót képvisel, de nyomban igényök lett a névérték után való 5 százaléktól oształékhoz, ez megállapodás, melyet meg kell tartani, de a mint a törzsrészvényesek tőke és oształék kielégítése csak akkor veheti kezdetét, ha az elsőbbségi részvényeknek tervszerű, meghatározott kisorsolása folytán azok névértéke és oształéka kifizettetik, épugy az utóbbiaknak nincs igényök, hogy eltérő módon előnyösebben jussanak tőkékhez és oształékaikhoz. A javaslat pedig ezt célozza a törzsrészvényesek jogainak hátrányára és kárára s hozzá 5 százaléktól mellett kötfendő kölcsön segélyével, a mi igen drága föltétel még a pénzpiac mai helyzete mellett is a rendkívül hosszú törlesztési (66. évi) időre való tekintettel szemben a csak 1905. április 28-iki igazgatósági ülés határozatával, mely szerint 3 és fél százaléktól mellett vétetett volna kölcsön a 3.840.000 K elsőbbségi részvények végkielégítése.

3. Téves számítás eredménye, hogy 1.100.000 K elsőbbségi részvénytőke kifizetésével a 4 millió 2.900.000 kra apadna, mert már kikellott volna ez évig sorsolni 468 darab részvényt s ezenfölül a tartalékban van több, úgy hogy az apa-

nyugalom helyre állítható lenne. Ámde B. és Deák nem bocsájtattak a felség elébe, hanem a kamarilla adta a király kezébe a választ, mely által nyilván kitüntette, hogy a törvényes térről lelépett. B. és Deák e tett után egy percig sem maradhattak volna a miniszteriumban, ámde B. meg volt győződve, hogyha most ő lép, a foradalom kitörését többé meggátolni nem lehetend. Ő pedig minden módon megakartta ettől óvni a nemzetet.

A főváros már-már a kitörés küszöbén állt, s Kossuthot diktátorrá akarta kikiabálni, ily körülmények között nem volt más teendője B.-nak, mint az egész miniszterium nevében is lemondani. Tudta ő, hogy a jelen pillanatban csak őt lehet az új miniszterium alakításával megbizni s célja az vala, hogy Kossuth kihagyásával, békésebb elemekből alakítsa azt meg, mert ő folyton csak a békés kiegyenlítésben, a törvények szigorú megtartása mellett, látta a nemzet üdvét, lehetetlennek tartván, hogy a fegyvertelen nemzet, fegyverrel vívja ki a maga jogait, önállóságát a reakció ellen, mely az egész birodalom haderejével rendelkezett; de elveinél, jelleménél fogva is iszonyodott a vérontástól és a törvényszegéstől.

(Folyt. köv.)

dásnak nagyobbak kell lennie és a maradványnak kisebbnek.

4. Tévedés, hogy az elsőbbségi részvények oształéka 4.1 százalék és ez az oształék megmarad, mert átlag 2.47 százalék oształék éretett el, hiszen a hátralék ma 32.98 százaléktól, melyet meg kell majd a jövedelemből fizetni, de kamat nélkül és amikor erre való fedezeti pénz lesz, de semmi esetre sem kamat terhet okozó kölcsönből. A fentiek szerint tévedés az elsőbbségi részvényt 80 százalék árfolyammal számítani, holott eddig átlag tényleg 2.47 százalék oształék fizettetett, mihez képest az sokkal kisebb tényleges értékű, a javaslat szerint 5 százalékos kulcsos számítva nem 80 százalék, hanem csak 49.40 százalék.

5. Jogosulatlan, hogy az elsőbbségi részvények egy része már most megkapja és hozzá kölcsönpénzből 362.780 K oształékhátralékát, mert ez akkor jár, ha fedezi a jövedelem és mert kölcsön pénzből fizetve és kamat kamatját számítva annyi hátralévő évtizedre a törzsrészvényesek nagy terhére és kárára esik.

6. Tévedés, hogy a 45.000 K évi összeg 880.000 K 5 százalékát képezi. minthogy ez csupán 44.000 K tesz ki.

7. Ezek szerint az egész javaslat mellőzendő, méltányos és az elsőbbségi részvényeseket jogosan megillető igény alapján való rendezése, a törzsrészvényesek érdekeinek sérelme nélkül a pénzpiac helyzetének javulása idejére halasztandó, mert az ügy a részvénytársaság szempontjából éppen nem sürgős.

8. Bármilyképen oldassék meg azonban a javaslatban lévő kérdés, igazságos és jogos csak úgy lesz, ha a sorsolási terv érintetlen marad és a teljes kielégítést nyerendő elsőbbségi részvények a sorsolási terv utolsó éveire kihuzatni tervezett számba tudatnak be, példának okáért az 1962-68. évekre szóló 5940 drbba, mert ezen évek jövedelme a következőkével a netán megleendő oształék-hátralék fizetésére kamat nélkül és ezek kielégítés után a törzsrészvényesek igényeinek fedezésére fordítandó.

E tekintetben a kormány megbizottjának a febr. 25-iki igazgatósági ülésen tett észrevételei, hogy a megállapított sorsolási tertől eltérni alig lehet, jogosultsággal bírnak, de tán messze ment a mai ülésen azon egyéni felfogásának nyilvánításában, hogy az elsőbbségi részvények sorsolásának időbeli kitolása a miniszteriumnál nem ütközik akadályba s hogy az állam részéről nem ringatózik azon

utópiában, hogy a törzsrészvényekre jusson valami s hogy így segítünk egy pénzügyi és nem ártunk.

A névszerinti teljes értékben befizetett 1.680.000 K összegű törzsrészvényesek részére jogok állapítottak meg, melyek sértetlenül fenntartandók minden körülmények között, mert nagyrészt közpénzek, melyek nem ajándékoztattak s mert az a nézet, hogy azok elvesztek és soha belőlök egy fillér sem térül meg, a nagyon messze jövőt és annak ez idő szerint meg nem látható fejleményeit a lehetőség határain belül hagyva, semmi bizonyos alappal nem bír. Az elsőbbségi részvényesek üzletet csináltak, ériék be jogaikkal, de a törzsrészvényesek jogainak csorbításával ne akarjanak előnyösebb üzlethez jutni.

Ez ügyben indokoltnak tartom a kormány döntése előtt az állami jogügyek igazgatóságának és illetékes számvevőségnek megokolt véleményeit bekíválni.

Budapest, 1907. március 18.

Haviár Dani.

UJDONSÁGOK

— *Előfizetőinknek és munkatársainknak boldog husvéti ünnepeket kívánunk.*

— **Husvét.** Áhitatra hívnek a harangok. A hívő lelkek imára özönlenek az Isten házába, a nagyhét bűnbánó, lelket fogó és lelket megváltó napjain. A keserű emberi szivekbe új remény és bizalom száll; a Megváltó szenvedése és halála vigasz és ki-mondhatatlan erő mindenkinek; éreznie kell a kétkedőnek is, hogy a hanyatló morál új tartalommal telik meg ama Isten-ember élete és példája által, aki a szeretetet hirdette az emberiségnek és meghalt érte. Jertek, imádjuk az Urat!

— **Gyermeknap.** Április 2 és 3 napján szerte az országban nagy dolgot történik. Nem abban az értelemben ahogy a „modern“ és botrányra, szenzációra éhes állatember hiszi és óhajtja. Az a két nap a gyermekeké lesz. Azoké az árva, nyomorult, utcára az irgalomnak odadobott gyermekeké, kik szülő és ápoló híján évről-évre a proletár gyászos seregét növelik; kiket a nyomoruság, a bűnösökkel való elvegyülés a züllés ujjára kényszerít. Az országos gyermekvédő liga felhívására mi szarvasiak se maradunk el. Megnyitják szívünket és erszényünket a szegények számára. Ne sokat adjunk, de sokan adjunk

A jótékonyág munkája, sebek bekötése, könnyek felszárítása nagyon beillik a nagyhét hangulatába. Minden fillér megváltás lehet a nyomor és bűn átkától. — A gyermeknap dolgaiban tartott választmányi ülést a helyi Tulipán-egylet f. hó 27-én d. után a gymnásiumban. Nem sokat beszéltek, inkább tettek a tagok. Az alább felsorolt uri asszonyok még aznap sorra jártak a kereskedőket és másokat, hogy adakozzanak a liga céljaira. Ezt tette Benka Gyuláné, Dankó Sománé, dr. Haviár Gyuláné, Kollár Lajosné, Meitner Sománé, Mérei Miksáné, Sárkány Imréné, Nem hiába fáradtak. Elmondhatjuk, hogy városunk egész intelligenciája részese akar lenni a jótékonyág munkájának. A lelkészek, ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók hivatalnokok, gyógyszerészek vendéglősök, takarékpénztárak, iparosok ápr. hó 2 és 3 napján adakozni fognak a szegény gyermekek. A kereskedők közül ide írjuk külön a Holéczy Gusztáv, Krebsz Zoltánné, Perczel János, Müller Karoly, Sámuel Adolf. ifj. Grósz Mór, Deák Ferenc, ifj. Deutsch Jenő, Farkas Soma, Kovácsik Károly, Grünvald A. Kondacs Pál, Marsal László, Simkó Gyula, özv. Breitner Hermanné, Ungár Jónás, Steiner Zoltán, Bárány Béla, Szichta Tivadar, Fisbein és Krausz, Meitner Soma, Slézinger Mór, Deutsch Ármin nevét: ezek üzletében külön lapok figyelmeztetik a közönséget arra, hogy a napi jövedelem egy részét a ligának juttatják. E lapokat s a velük járó utasítást a Tulipán-egylet megbízásából Kollár Lajos jegyző fogja átadni. Az adományokat ápr. hó 4-ikén ő veszi át és nyugtázza is.

— **Iparkiállítás.** Ugy értesülünk, hogy pünkösdkor Szarvason ipari kiállítást rendeznek. A mozgom helyi Tulipán-egyletből indult ki, mely azon lesz, hogy az iparosokon kívül a gazdaközönséget is bevonja a kiállítók közé. A mozgalomra, melyet örömmel fogad mindenki még vissza fogunk térni.

— **Eljegyzés.** Gaál Imre helybeli iparos eljegyezte Veres Juliskát, Veres János szőlőbirtokos nevelt leányát.

— **A Leányegylet** f. évi április hó 7-ikén délután 4 órakor a szokott helyen előadó gyűlést tart. Felolvas Lukes Ilona, szaval Bugyis Aranka. hegedűn játszik ifj. Haviár-Dani és Plaesko Emil, monológot ad elő Moravcsik Jelán.

— **Szabászati tanfolyamot** nyitott a Leányegylet márc. 16-án, Gáthyné urnő vezetésével a szorgalmas növendékek már is szépen haladtak.

— **Tűzek.** Az elmúlt héten két helyen is tűz ütött ki. Ma egy hete gróf Bolza Pál kastélyában kéménytűz volt; hamarosan eloltották: kár nem esett. — 25-ikén este kigyult özv. Kralovánszky Sámuelné Belopotocky Mária Korelás-dűlői lakatlan tanyája és porig leégett. A 2000 koronát tevő kár jó része biztosítás útján megtérül.

— **Uj cigaretta.** Csak annyiban új hogy szopókával árusítják ezentúl. Neve és ára a régi marad: a Nilus. Kapható darabonként is hat fillérjével.

— **Békésmegyei gazdasági tudósítók.** A földmivelésügyi miniszter megyénk gazdasági tudósítói nagy részét e napokban nevezte ki. A szarvasi járáshoz Rigó Nándor és Bakay Géza városunkból, Soós István Öcsödől és Péteri József Szentandrásról nevezettek ki tudósítóknak.

— **Csaba selyemfonót kap.** Kap, mert él, mozog és sürget. Mi csak vegetálunk, mint a gyalogfenyő. Némi kis reménnyel biztat az az ipartelep, melyről mult számunkban írtunk. Csak el ne aludjon a terv, míg terv. Reméljük, hogy községi képviselőtünk egész lélekkel azon lesz, hogy valami ipartelep létesüljön ezen a sáros, pallos Szarvason.

— **Uj orosházi lelkész.** Kódi Márton halálával megüresedett az orosházi református lelkészi állás. Utódját most választották meg Kiss László szentesi segédlelkész személyében.

— **A szarvasi bőrmunkások** abban a harcban, melyet a munkások a csoportalakulások körül vívnak, nem akarván tétlenül maradni, helyi csoportot, védvart akartak alakítani; de mivel kellő számú tag nem akadt, a hatóság a megalakulást nem vehette tudomásul.

— **Felügyelő jelölése.** Mint ismeretes, a csabai ev. egyház felügyelője, dr. Zsilioszky Endre nemrég lemondott tisztségéről. A presbitérium utódjait Sailer Gyula bankigazgatót és Kocziszky Mihály földbirtokost jelölte.

— **Körözött haramiák.** Mult számunkban írtunk arról a hallatlan esetről, melynek Szentandrás volt a színhelye. Arról is megemlékeztünk, hogy a kondorosi csendőrök a csorvási határban ráütöttek a rabló bandára, de csak négy asszonyt és egy fiút sikerült elfogni; ezeket aztán vasra verve behozták Szarvasra. A négy jeles asszonyt szuronyos kísérettel a Pestmegyei Monorra vitték, mert erős a gyanu, hogy nekik is részük van a legutóbb ott történt rablógyilkosságban. A banda férfi tagjait a szó szoros értelmében hét vármegye csendőrsége keresi. Csendőrségünk a bácsmegyei Bajsáról azt az értesítést vette, hogy három cigány, ki hét év előtt elhagyta a helységet, most oda visszatért. A banditák személyleírása ráillik a bajsai cigányokra. A csendőrség reméli, hogy az eltűnt vadakat nem sokára vasra verheti.

— **Póttartalékosok pénze.** A honvédelmi kormány azokat a póttartalékosokat, kik év előtt az ujoncozás el-

maradása miatt tényleges, rendkívüli szolgálatra vonultak be, kárpótolja. Megyénk póttartalékosai a szolgálati idő tartama arányában 17 koronától 242 koronáig növekvő összeget kapnak.

— **Benka Pál siremléke.** Előző közleményünkben 51 kor. Fábriezi Pál Oroszháza 2 kor. Novodonszky János Kossuth-u 1 k., Bartyik András 40 f., Kis György 1 k., Kis Mihály 1 k., Kis Mátyás 10 f., Ruzicska Zsuzsi 10 f., Kondacs Pál 20 f., Brusznycy János 20 f., Szakács Márton 40 f., Pribelszky Pál 40 f., Kis János 1 k., Kis György 1 k., Balczó János, Gyurik János, Czibula János 20—20 fill., Palyó András 50 f., Palyó János 50 f., Kis Anna 20 f., dr. Plavec Béla 3 k., Pletenik József 1 k., Marsal Soma 5 k., Deák Ferencz 1 k., Póvázsai János, 1 k., Kovacs János 1 k., Mellich János dr. Budapest 6 k., Marsal László 1 k., Marsal János 2 k., Danes Szilárd dr. 1 k., Konstantinovicz György 1 k., Ridegh János 2 k., Pataki János, Csapó Soma Doles József, Tajber Gusztáv, Mathias Géza Veres János, Ruzsicska György 1—1 k. ifj. Salacz Ferencz 5 k., Molnár Jenő 140 fill. Eddigi kimutatás 100 korona. (Folytatjuk.)

— **Püspöki körlevél.** Scholtz Gusztáv, az ág. hitv. ev. bányakerület püspöke az esperesi hivatalok útján felhívta kerületének lelkészeit, hogy azon sérelmekkel szemben való hathatós védekezés és a visszaélések megszüntetése céljából, a melyekben az ev. egyházak és azok hívei a róm. kath. egyház részéről miunduntalan részesülnek, minden egyes felmerülő sérelmet ne csak a világi hatóságnál jelentsék be panaszkepen, de azonkívül minden egyes elforduló esetről kimerítő jelentést tegyenek a püspöki hivatalnak is.

— **Tekepálya megnyitás.** Husvét vasárnapján Pesti Lajos vendéglősnél egy bárány és egy 9-es flóbert lesz kijátszva. Ugyanott hétfőn este dunai halpaprikás lesz melyre a t. közönséget ez uton hívja meg. Pesti Lajos vendéglős.

— **Felekezeti türelmesség.** A helybeli ág. hitv. ev. egyházközség egyik bizottságának ülésén a felekezeti összetartásról lévén szó, az egyházközség érdemes felügyelője Haviár Dániel országgyűlési képviselő alapos érveléssel arra figyelmeztette hallgatóit, hogy a felekezetiességet a társadalmi élet semminemű mozzanataiba nem kell vinni, de a hit és vallásbeli dolgokban annak egyetértőbbeknek, kitartóbbaknak és áthatatosaknak kell lenni.

— **Eladó házhelyek.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyházközség új-temploma melletti nyolc üres házhely eladásra bocsátatik. A Belicey-utca északi oldalán levő 3 házhely közül a két sarkon levőnek kikialtási ára 2000-2000 korona a középsőnek 1600 kor. A Kossuth-utca déli oldalán levő 3 házhely valamint a keleti és nyugati oldalon a közepén levő házhelyeknek 1000—1000 korona.

getik a
mig egy
A nyom
nyok ny
is szób
mennye
szállatn
hogy a
lóban k
ezzel m
mert k
pant sz

A na lmár

Ita
Ga
ködésne
délről és
intén es
nem kés
de a má
láják Jé
tűntetik
ügyünk
sziklára
mint az
időkre á
Bu
a tavasz
helyett a
fergetege
életének
évének r
időpontt
dása ter
gában fo
4 hónap
3 többny
Beáll tel
harc, a
a fájdalom

A
zsidó hi
— mert
selői: a
A
tat, a m
az új ál
letekben
támadás
tet fel n
A
vesen ki
a mint a
nak elve
De
nak —
nyek sze
fejlődést
nunk.

Jéz
dása esa
tett. Ha
madás e
tekintély
lyel a m
mutatnak
ket magá
delmére
rulnak."

— Jönnek a kulik! Addig emlegetik a tineses, sárgabőrű kinézereket, míg egyszer csak igazán itt lesznek. A nyomoruságos mezei munkás viszonyok nyomása miatt már megyénkben is szóba került, hogy buzánkat a mennyei birodalom fiaival fogjuk lekaszállatni. Most azt jelentik a lapok, hogy a szerémségi földbirtokosok valóban kulikat hozatnak. Félő, hogy ezzel majd megindul a sárga áradat, mert Kina már nagyon szűk a ropant szapora lakosságnak.

Csarnok.

A nagy hét figyelmeztet Imára tedd kezedet!

Irta: Zvarinyi János ev. lelkész.

Galileának tavaszi egén — Jézus működésének első illatozó virágai fellett — a délről észak felé emelkedő vészfellegek, eleintén csak futólagosan mutatkoznak, míg nem később fenyegetőzve összetornyosulnak, de a már már kitörő szélvészek készen találják Jézust, — s épen a zugó záporok tüntetik fel Jézust azon férfunak, ki szent ügyünk házáat nem „fővényre“ hanem „kősziklára“ építi, hogy ezen szent hajlék — mint az emberiségnek „erős vára“ — örök időkre álljon.

Bucsuznunk kell tehát Jézus életében a tavasznak mosolygó sugaraitól, mert ezek helyett a nyárnak égető napja s az ősznek fergegei fogják Jézus életét zavarni. Jézus életének ezen fordulópontját körülbelül 32-ik évének nyári időszakába tehetjük, s ezen időponttól a szélvészek fejlődése és fokozódása terjed a 33-ik pasdía ünnepéig, s magában foglal 8 hónapot. E 8 hónapnak első 4 hónapja még működés, — de az utóbbi 3 többnyire már csak izgatott menekülés. Beáll tehát Jézus életében a támadás, a harc, a keserű csalódás — — — végül a fájdalmas Golgota.

A támadó vészpont Jézus életében a zsidó hierarchia — nem ugyan a hivatalos — mert a fenyegetett néptekintély képviselői: a farizeusok kezdik meg a támadást.

A támadás némi egyformaságot mutat, a mi igen természetes, mert a régi tan az új által nem elvben, csakis egyes részletekben lett megtámadva, s épen azért a támadás anyaga valamint alakja sem tűnt fel nagy változatosságot.

A támadás alakja: disputáló, vagy hevesen kitörő — az akkori szokás szerint — a mint az a nép előtti tekintély lerontásának elve megkívánta.

De az egyformaság mellett, a támadásnak — a dolog természetében rejlő törvények szerint — fejlődnie kellett; s ezt a fejlődést figyelmen kívül nem szabad hagynunk.

Jézus hallgatói körének nagyobbdása csakis ellenségeinek rovására történhetett. Ha ezt tudjuk, akkor már látjuk a támadás első alakját, mely nem más mint a tekintélyüket feltő farizeusok gunya, melylyel a megvetett publikánus és bűnösökre mutatnak (Luk. 15., 1.) (János 7., 48.) kiket magához fogad Jézus, — s kiknek védelmére kél, mert „a betegek orvosra szorulnak.“ (Folyt. köv.)

Németországi tapasztalatok.

Halle a. S. 1907. február.

(Folytatás.)

A német mai nagy hatalmi állását, — a mely nem olyan hatalmas belülről, mint kívül — és fejlődöttségét nem annyira a ráruházott különleges természeti tehetségeket, mint inkább a viszonyok kedvező történelmi alakulásának és országa kitűnő földrajzi fekvésének köszönheti.

A természet megáldotta ezt az országot mindennel, adott neki gabonatermő rónát megajándékozta bortermelő hegyekkel, elhalmozta szépségének összes ékességeivel. Szabályosan váltakozik a mienkhez hasonló, a zöldelő vetést óvó tél a gyümölcs-érlelő nyárral. Vidámító szépséget lát a szemlélő mindenütt, a hova csak tekint s e vidámító szépségek befolyással vannak a nép lelkületére is. Az ország népe valóban vig, kedélyes, barátságos és vendégszerető; de csak a saját szűk körében. Innen kifele hideg, zárkózott bizonyos korlátokon belül. A magyar vendégszeretnek és bátorságnak — most már erős meggyőződés, — párja nincs sehol a kerek világon. A német barátság jellemzésére először a studensek között tapasztalható tényeket sorolom fel. Minden studens tagja valamely egyesületnek. Az egyesületi tagok véd- és daeszövettségben állanak egymással. És a véd- és daes övetség azonban csak a koresmákban előforduló verekedéseknél ölt látszólag barátvédő alakot, különben pedig egymás között verekszenek. Össze-vissza kaszabolják egymást s oly büszkén hordják a behegedt sebhelyeket (Schmiss), mintha ezzel a világ első embereivé lettek volna. Az egyleti tagok is, kik különben barátok volnának, félnek, egymástól s a hol télelem honol, ott közvetlen barátság nem képzelhető. Igaz, őszinte barátságról a mi értelmünkben itt szó sem lehet. Cívakodnak, verekszenek folyton. Az idegenekkel hidegen udvariasak. Udvariasak — nem barátságosak, azért, mert az illetan előírja és hogy művelt embereknek látszassanak. Benső barátság külföldi és német között nem; vagy igen ritkán fejlődik. A német gögös felfuvalkodottságában az ideszakadt szerinte sehonnait lenézi s ezért nem áll vele szóba. Szomorú dolog, hogy mi, a kik az egyetemet és professzort tulajdonképpen világhírűvé tesszük, mert az összegyűjtött jó emlékeket mi visszük a szélrőzsa minden irányába, ilyen hálát aratunk. No de ez nem árt, sőt használ! A polgárember barátságos ahhoz, a kitől hasznot huz és addig, a mig ezt a hasznot huzhatja, ha ez megszűnt, megszakadt a barátság is. Ennek megerősítésére idézem egy orosz barátomnak, ki nem régiben utazott haza, sokatmondó szavait: „Zwei schreckliche Dinge habe ich während meiner zweijährigen Reise kennen gelernt: die deutsche Hauswirtinnen und die russische Polizisten.“ (Két évig tartó utazásom közben két borzalmas tárgyat ismertem meg: a német háziasszonyt és az orosz rendőrt!) Ennél találóbban nem lehetne a német barátságról megemlékezni. A hol ilyen barátság uralkodik, ott nincs barátság! A német nemzeti büszkeségéből kifolyólag azt hiszi, hogy az első embérről is német volt s a többi nép, ország hozzájuk képest semmi, azért éneklő dolyfős ön-hitséggel: „Deutschland, Deutschland über alles . . .“

Még megakarom említeni általánosságban a németek vallásosságát és erkölcsös-ségét.

A vallás a németnél külső máz, tartalom nélküli alak. Vallásosak látszólag azért, hogy embertársaik meg ne szólják őket, tehát pusztán szokásból. A fentebb említett intézményeket meg nem a mostaniak, hanem elődeik létesítették, a kik talán még a csatamszón véreztek el a lelkiismeret szabadságáért harcolva. A mely nép szívében a Krisztus szeretet hirdető tana valóban megfogamzott s gyökeret vert, ott nem áll az erkölcs oly horribilis alacsony fokon, mint itt. A paráználkodás talán egy németnél sem ölt oly óriási mérvet, mint épen a németnél. A bukottak és törvénytelenek száma tömémentelen. Ezt az idegenek előtt elég ügyesen el tudják ugyan titkolni; de végre mégis csak „kibuvik a szeg a zsákból.“

Az óriási terjedelmű német városokban annyi szennyes bűn lappang, hogy be lehetne vele teríteni egész Európát!

Ha a mondottakból nem hagyjuk figyelmen kívül sem a jót, sem a rosszat azon végeredményre jutunk, hogy a mostani dicsőséget érdemtelenül élvező németnél a jó tulajdonságok száma elenyésző az árnyoldalakkal szemben. A faj elkorszosodott talán s port akar hinteni a világ szemébe most is, hogy megmaradhasson azon a polcon, a melyen érdemes elődeik állottak. És úgy hiszem, nem tart sokáig.

Egyelőre legyen elég ennyi. Alkalmadtán még egyébről is szólok.

(Vége.)

Eiler Dániel.

Felelős szerkesztő: Dr. Nemes Béla.

Társzerkesztő: Pataki János.

Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula.

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. Szeged. Simitással jönni fog. — M. P. Szarvas. Köszönjük. Z. J. Nagy terjedelme miatt a Csarnokban közöljük folytatásban. Köszönet érte.

Közgazdaság.

Az Első magyar általános biztosító társaság márc. 12-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyen gr. Gsekonics Endre elnök a megjelenésben akadályozva lévén, a jelen voltak felkérésére gróf Bánffy György választmányi tag elnökölt. Az igazgatóságnak az 1906-iki üzletéről szóló jelentését Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató, terjesztette elő.

A jelentés mindenekelőtt kegyeletesen emlékezik meg Jeney Lajos igazgatónak elhunytáról, azután vázolja a lefolyt üzletév igen kedvező eredményeit. A társaság tűz-, valamint életbiztosítási üzlete, főleg a hazában nagy intenzivitással műveltetvén, ismét szép emelkedést mutat [s kellő mértékben nyereséges volt. A jégüzlet kevésbé jelentékeny nyereségénél nagyobb fontosságú kedvező eredmény ebben az üzletágban az, hogy a társaság a több éves jégbiztosítások utolsó évi díjmentességét tökéletesen fedező 519,287 K, 86 f. tartalékon felül még egy 500.000 K. összegű jégbiztosítási tartalékot is alkotott, mely, a jövő évek üzleteredményeiből 1 millió korona erejéig fog felemeltetni. A társaság 1906. évi nyeresége az ele mi és az életbiztosítási üzletágak eredményeinek összesítése után 3.827.635 K. 32 f

melyösszegekből a mindennemű tartalékok, valamint egyéb társasági alapok újabb bővítésére részletezése után részvényenként 400 K. osztalék kerül kifizetésre.

A közgyűlés megaláztatással vette tudomásul az évi jelentést s a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak megadta. A felügyelő bizottság ezuttal új választás alá került s tagjaivá ismét Berzeviczy Albert, Burhard-Béla, Konrád, Hajós József, Németh Titusz és báró Radvánszky Géza választották meg.

A megüresedett igazgató-tagsági helye a közgyűlés Szende Károly egyhangú megválasztásával töltötte be. Szende igazgató már több mint nyegyven éve a társaság kiváló tisztviselője, legutóbb aligazgatója volt. Igazgatóvá történt megválasztásával, mint szakigazgató egyúttal a vezérigazgató helyettesévé lett. A társaság főpénztára az osztalékot már a szerdai naptól fogva fizeti ki. A társaság igazgatósága Balaban cégjegyzőt s a viszontbiztosítási osztály főnökét aligazgatóvá nevezte ki, Bara Péter Zsigmond korosztályi és Róna Márk életkorosztályi főnököt pedig cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel.

Nyilt-tér.

Árlejtési hirdetmény.

Öcsöd község képviselőtestülete a községben az 1906 év folyamán épített második ártézi kút medencéjének létesítését határozván el, a munkálat biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Vállalkozók felhivatnak, hogy ezen építkezési munkálat elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat **Öcsöd község előljáróságához címezve 1907 évi április hó 10-ének délutáni 5 óráig „Ajánlat a második ártézi kút medencéjének építésére“** való jelzéssel annyival inkább nyujtsák be, mivel az elkészen érkező, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Köteles vállalkozó zárt ajánlatához a vállalati összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték papírban mellékelni.

A munkára vonatkozó terv, költségvetés, mű és építési leírás s feltételek az első jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s azokról másolatok vehetők.

A beérkezett pályázatok f. évi április hó 11-én az előljáróság által bontatnak fel.

A képviselő testület fentartja magának azt a jogot, hogy a pályázók sorából annak fogadja el ajánlatát, k képessége s megbízhatósága tekintetéből a községnek nagyobb garanciát nyújtja.

Öcsödön, 1907. március hó 20.

Soós István Rónyai István
első jegyző. bíró.

510—906 tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Weinreih Márton végrehajthatónak, ifj. Pribelszki Pál végrehajtható szenedő elleni 642 kor. 66 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a gyulai kir. törvényszék a szarvasi kir. járásbíró területén levő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 4861 sz. tjkvben A 1 sor 2774—33 hrszám alatt felvett beltelekre 800 kor. és a szarvasi halásztelki pusztai 147 sz. tjkvben A 1 sor 11502—11506/7—4 hrszám alatt felvett gyilkoshalmi dűlőbeli szántó földre 256 kor. ezennel megállapított kikiáltásai árban az árverést elrendelte és hogy a fenteb megjelölt ingatlan az **1907 évi április hó 27 napjának d. e. 9 órájkor** a kir. járásbírósnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagy 80 kor. t. és 25 kor. 60 fillért készpénzben vagy az, 1881. LX. t. c. 42 § jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi február hó 13.

GAÁL kir. albiró.

Egy jég szekrény,

amely alig volt használva, jutányos áron azonnal eladó. Tudakozódni lehet a Kiadóhivatalban. 4—5

A szarvasi baromfi tenyésztő egyesület április hó 21-én vasárnap d. u. 3 órakor a község háza tanácstermében rendezendő közgyűlést tart, melyre a tagokat és érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

NAGY díjpályázat.

Hogy cégünkre, árunk jóságára a nagyközönség összes rétegeiben figyelmét felhívjuk, elhatároztuk, hogy egy általános

nagy díjpályázatot

rendezünk olyképp, hogy abban hazánk összes lakói részt vehetnek minden fáradság és költség nélkül.

Cégünk ötven élő magyar kitünőségnek ugymint: színész, énekes, író, festő, zeneszerző, szobrász, stb. nevét és születési évét, hónapját és napját borítékba zárva és lepecsételve

Gászner Béla dr. kir. közjegyző urnak,

(lakik Budapest, Bálvány-utca 4)

megőrzés végett átadott minden egyes borítékra egy-egy értékes nyereményt összesen tehát

ötven nyereményt,

köztük nagyon értékeset is jegyeztünk fel és pedig:

1. díj 300 korona aranyban.
2. „ 1 grammofon 6 drb. lemezzel.
3. „ 1 fonograf 6 drb. lemezzel.
4. „ 1 kitűnő hegedű, tokban.
5. „ 1 kitűnő harmonika.
6. „ 1 igen finom fuvola.
7. „ 1 kitűnő citera.
8. „ 1 kitűnő ariston 10 hangjeggyel.
9. „ 1 kitűnő intona 10 hangjeggyel.
10. „ 1 madárutanzó.

és még nyegyven darab igen érdekes nyereménytárgy.

Azok a pályázók, kiknek születési éve hónapja és napja az ötven kiválasztott kitünőségünk bármelyikének születési idejével teljesen egyezik, azon nyereményre tarthat igényt, amely nyeremény s lepecsételt borítékra jegyezve van.

Akik tehát a pályázatban résztvenni óhajtanak, nem kell mást tenniük, mint pontos címüket és születési évüket, a napot egy levelezőlapra írva lehető leggyorsabban hozzánk beküldeni és pedig azért, mert az esetben, ha több pályázó születési napja egyezik, úgy az összesül előnyben, kinek felelete előbb érkezett be, amit a postabélyeg kelte bizonyítani fog. Az ötven kitünőségnek születési ideje 1841 jan. 1-től 1890 dec. 31. közt változik.

A pályázatok beküldésének határideje április hó 25-ike, a pályázat eredmények kihirdetése és a díjak kiosztása 1907. május hó 2-án lesz eszközölve.

Hazafias tisztelettel

Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyárosok. Nagy zongorarakatár és zongorakölcsönző intézet. Az összes létező hangszerek dusa n felszerelt raktára.

Budapest, VII. Rákóczi-ut 36. szám.

Árjegyzék mindenféle hangszerekről bérmentve és ingyen.

Szépen

butorozott szoba

kiadó május 1-jére, külön bejárattal
utoára két ablakkalPetöfi-utca 96. Salacz Oszkár-féle
házban. 1-3Ha köszvényben, reumában, ischiásba
34-24 szenved, vegyen egy üveg

Dr. FLESCHE-féle

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely eszt, köszvényt, reumát, kéz-
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.

„Magyar korona“ gyógyszerárában

Győr, Baross-ut 24 sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bérmentve után-
vettel küldjük.

Weisz Gusztáv

adóhivatali ellenőrnél

elkölfőzés miatt

mindennemű butorok
jutányos áron azonnal

eladó.

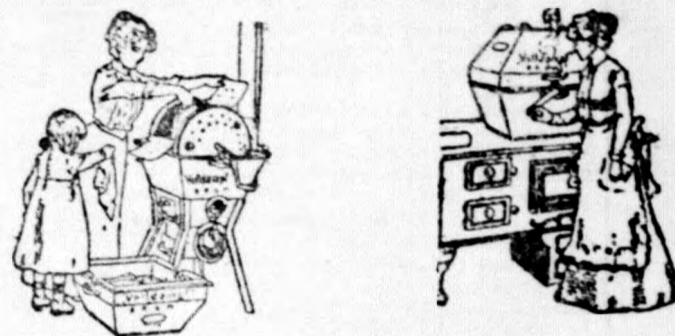
2-2

Kovács János Paula Jókai
Mór-utca 1037 sz. h á z a
a Robicsek gőzmalmávalszemben jó fel-
tételek mellett eladó.

A lakás a következőkből áll:

u. m. 4 szoba, 1 konyha, 2
speiz, 1 kamra és 1 pincéből.Tudakozódhatni lehet Janu-
rik Andrásnál 450 háysz. a.

Gőzmosóda otthon!

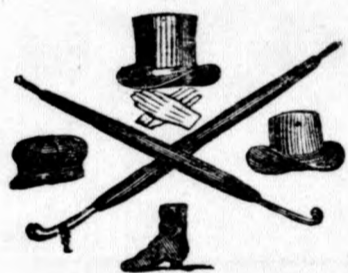

A John-féle

„Teltgőzü“ mosógép

nem úgy mossa a ruhát, hogy azokat dör-
zsölné, sulykolná, ide-oda huzogatná, hanem
pusztán akként, hogy a ruhák a gőzzel tel-
ített dobban forró szappanlugba könnyen
egymásra hányódnak anélkül, hogy ez a
ruhára a legkisebb káros hatással lenne.
Eredmény: Vakítóan fehér ruha. A legfi-
nomabb csipke és szegély veszély nélkül
mosható, több mint 75 százalék megtakarí-
tás szappan szódában, tüzelő anyagban do-
logban és pénzben. — Kimerítő ismertetés
ingyen és bérmentve, Főraktár Békésmegye
részére Békéscsabán — Miklya Pálnál gabo-
na piactér 869. sz. Fiók-raktár: Szarvason
Farkas-épület, ahol a gépek vételkötelezet-
ség nélkül szívesen bemutattnak. 5-

Megnyilt az új divatárúháza!

Figyelem.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében

női és férfi

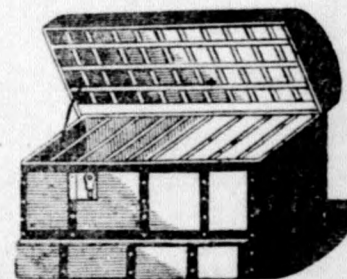
divatárúházaamat

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányú áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
mek czipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeltők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyűk.
Nagy raktár alsószoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruha-
diszkekre és varrókellékekre.

Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség
teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam

teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

3-6

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Negyvenkilencedik évi zárszámla 1906. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.		korona		fill.		korona		fill.	
I. Tűzbiztosítás.						I. Tűzbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	9.032.583,03	5.550,761	48	Az 1905. évről áthozott készpénz díjtartalék	6.000,000	—	—	—	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	3.451.801,53	606,249	59	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—	—	
Függőben maradt károk tartaléka	—	1.131.206	81	minden megterhelés nélkül	—	—	—	—	
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	—	278.228	39	Tűzbiztosítások után bevett készpénzdíjak és	17.719,318	16	—	—	
Jóvedelmi adó és bélyegülletek	—	114,49	55	a f. évben lejárt díjkötelezv. és díjváltók	2.030,630	36	—	—	
Postabérek	—	15,650	—	levonva: törlesztett díjak	—	—	—	—	
Adakozások közhasznú célokra	—	1.285,519	81	viszontbiztosítási díjak	5.609,811	98	7.641,442	34	
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	—	16,500	71	és díjrészteltek	—	—	530,936	09	
Behajthatlan követelések leírása	—	6.000,000	—	Az 1905. évben függőben maradt károk tartaléka	—	—	—	16.609,311	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	—	—	14.979,066	84	—	—	—	
II. Szállítványbiztosítás.						II. Szállítványbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	279,371,41	61,424	19	Az 1905. évről áthozott készpénz díjtartalék	100,000	—	—	—	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	217,947,21	62,593	99	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—	—	
Függőben maradt károk tartaléka	—	18,995	57	minden megterhelés nélkül	—	—	—	—	
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	—	—	—	Szállítványbiztosítások után bevett készpénz-	532,497,28	—	—	—	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	100,000	—	díjak	20,227,69	60	—	—	
III. Jégbiztosítás.						III. Jégbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	2.134,786,65	700,223	45	levonva: törlesztett díjak	418,871,91	431,081	63	—	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1.011,616,40	236,543	63	viszontbiztosítási díjak	1.811,757,33	2.043,705	06	—	
Függőben maradt károk tartaléka	—	6,146	36	Az 1905. évben függőben maradt károk tartaléka	—	—	—	367,818	
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	—	296,543	63	1.196,472	86	—	—	—	
Bélyegülletek	—	45,833	14	3,862	55	1.568,153	85	—	
Behajthatlan követelések leírása	—	3,435	02	IV. Betörésbiztosítás.					
A következő évek díjtartaléka	—	519,387	86	Az 1905. évről áthozott készpénz díjtartalék					
IV. Betörésbiztosítás.						IV. Betörésbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek	19,636,04	9,800	75	a viszontbiztosított rész levonása után és	—	—	—	—	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	9,831,29	8,354	77	minden megterhelés nélkül	—	—	—	—	
Függőben maradt károk tartaléka	—	8,354	77	Betörésbiztosítások után bevett készpénz-	236,383,74	—	—	—	
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	—	—	—	díjak és díjrészteltek	30,812,07	—	—	—	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	37,410	35	levonva: törlesztett díjak	1,951,04	140,193	15	—	
V. Egyéb bevételek.						V. Egyéb bevételek.			
Kifizetett károk és költségek	2.134,786,65	255,565	87	Szelvény-, takarékpénztár-, váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyer., eladott értékpap. és ideg. pénzn. után	975,340	93	—	—	
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1.011,616,40	200,000	—	Társasági hűzak tiszta jövedelme	127,790	34	1.103,131	27	
Függőben maradt károk tartaléka	—	—	—	19.810,107	83	—	—	19.810,107	
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	—	—	—	TEHER.					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	—	2.820,967	41	Részvényalapítóké: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és					
V. 1906. évi nyereséyszámja.						V. 1906. évi nyereséyszámja.			
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereségért	—	19.810,107	83	teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint					
MÉRLEGSZÁMLA 1906. december 31-én.						MÉRLEGSZÁMLA 1906. december 31-én.			
VAGYON.						VAGYON.			
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál						Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak és bankoknál			
3.386,000 kor. n. é. Magyar földhit. intéz. 4 1/2%-os koronajáradék 98-25						3.386,000 kor. n. é. Magyar földhit. intéz. 4 1/2%-os koronajáradék 98-25			
4.919,000 " " Pest-i h. o. s. takarékp. egyb. 4%-os záloglevél a 96-75						4.919,000 " " Pest-i h. o. s. takarékp. egyb. 4%-os záloglevél a 96-75			
2.978,000 " " Magyar beszállító- és pénzállító 4%-os záloglevél a 97-10						2.978,000 " " Magyar beszállító- és pénzállító 4%-os záloglevél a 97-10			
1.740,000 " " Kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os záloglevél a 96-50						1.740,000 " " Kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os záloglevél a 96-50			
130,000 " " Kisbirt. orsz. földhitelint. 5%-os záloglevél a 100-10						130,000 " " Kisbirt. orsz. földhitelint. 5%-os záloglevél a 100-10			
250,000 " " Magyar általános takarékpénztár 5%-os záloglevél a 97-50						250,000 " " Magyar általános takarékpénztár 5%-os záloglevél a 97-50			
248,000 " " Temesvári első takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél a 100-10						248,000 " " Temesvári első takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél a 100-10			
250,000 " " Aradi polgári takarékpénztár 5%-os záloglevél a 94-50						250,000 " " Aradi polgári takarékpénztár 5%-os záloglevél a 94-50			
7366 drb Magyar ir. francia biztosító részvény-társasági részvény a 700-10						7366 drb Magyar ir. francia biztosító részvény-társasági részvény a 700-10			
300 drb Bécsi élet- és jégbiztosító intézeti részvény a 470-10						300 drb Bécsi élet- és jégbiztosító intézeti részvény a 470-10			
649 drb Bécsi biztosító társ. részvény a 470-10						649 drb Bécsi biztosító társ. részvény a 470-10			
997 drb Hazai általános biztosító társasági elsőbbségi részvény a 200-10						997 drb Hazai általános biztosító társasági elsőbbségi részvény a 200-10			
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok						16.495,081 87			
Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:						1.180,000 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10			
1.180,000 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10						410,000 " " Egyes. budapesti f. v. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10			
410,000 " " Egyes. budapesti f. v. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10						Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok			
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok						1.601,925 —			
Országos Ormódy Amália alapítványának értékei						50,970 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10			
50,970 Kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 100-10						Az év végéig esedékes kamatok			
Az év végéig esedékes kamatok						76,218 49			
Első magyar általános biztosító társaság "Tűzoltók segélyalapja" értékei, letételeiben a m. kir. Állampénztárban						3.742,944 83			
Első magyar általános biztosító társaság "Tűzoltók segélyalapja" értékei, letételeiben a m. kir. Állampénztárban						3.742,944 83			
Lezártított és visszaszámlított váltók						1.749,222 95			
Lezártított és visszaszámlított váltók						1.749,222 95			
Társasági hűzak						810,923 91			
Társasági hűzak						810,923 91			
Különféle adások: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél						285,753 07			
Különféle adások: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél						285,753 07			
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél						188,138 33			
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél						188,138 33			
Jégbiztosítási osztály folyó számlán						33.971,555 96			
Jégbiztosítási osztály folyó számlán						33.971,555 96			
Központi pénzkészlet						—			
Központi pénzkészlet						—			

MÉRLEGSZÁMLA 1906. december 31-én.

TEHER.

KIADÁSOK.		korona		fill.		korona		fill.	
II. Életbiztosítási üzlet.						II. Életbiztosítási üzlet.			
Negyvennegyedik évi zárszámla 1906. január 1-től december 31-ig.						Negyvennegyedik évi zárszámla 1906. január 1-től december 31-ig.			
BEVÉTELEK.						BEVÉTELEK.			
Törlesztett kötvények díja						A múlt évből áthozott díjtartalék			
1.396,061 81						96.599,505 79			
Halálesetek után kifizetett károszolg.						Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után			
3.642,23 40						2.307,266 62			
Lejárt kiházasítási tőkékért						az előbbi években kiállított kötvények után			
3.172,899 83						15.543,080 74			
Kiházasít. biztosításoknál haláleset következ. díjvisszatérít.						a biztosított tőke emelésére fordított nyeresvények			
71,945 10						77,244 67			
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka						17.927,592 01			
724,471 63						363,226 14			
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka						18.290,828 17			
330,182 29						Kamatjövdelem			
Ejárásokért						4.325,685 31			
457,141 07						Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka			
Viszontbiztosítási díjak						637,638 08			
339,195 05						Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka			
Bélyegülletek						269,261 50			
333,346 05						120.123,023 85			
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, út- és egyéb költs.						—			
975,632 06						—			
Tiszti fizetések						—			
88,421 08						—			
Adóért						—			
34,312 42						—			
Orvosi díjakért						—			
177,392 94						—			
Szerzési és díjbehajtási költségek						—			
1.280,588 39						—			
Behajthatlan tartozások leírása						—			
39,533 88						—			
Kisorsolt biztosítások tartaléka						—			
8,000 —						—			
Díjtartalék az év végén						—			
104.391,287 70						—			
1906. évi nyereség						—			
1.006,667 91						—			
120.123,023 85						—			

MÉRLEGSZÁMLA 1906. december 31-én.

TEHER.

KIADÁSOK.		korona		fill.		korona		fill.	
VAGYON.						VAGYON.			
Értékpapírok						Értékpapírok			
1.740,000 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 95 kor. 95 fill.-el						1.740,000 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 95 kor. 95 fill.-el			
1.488,400 " " magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevelek 87 kor. 75 fill.-el						1.488,400 " " magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevelek 87 kor. 75 fill.-el			
15.328,000 " " magy. földhit. 4%-os társaság, 4%-os zálogl. 9 kor. 75 fill.						15.328,000 " " magy. földhit. 4%-os társaság, 4%-os zálogl. 9 kor. 75 fill.			
15.468,800 " " magyar földhitelint. 4%-os koronazálogl. 95 kor. 25 fill.						15.468,800 " " magyar földhitelint. 4%-os koronazálogl. 95 kor. 25 fill.			
10.222,400 " " pesti magy. keresk. bank 4%-os koronazálogl. 97 koronával						10.222,400 " " pesti magy. keresk. bank 4%-os koronazálogl. 97 koronával			
6.613,000 " " kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával						6.613,000 " " kisbirt. orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával			
6.974,100 " " magy. orsz. közp. takp. 4%-os zálogl. (ápril) 96 kor.50 fill.						6.974,100 " " magy. orsz. közp. takp. 4%-os zálogl. (ápril) 96 kor.50 fill.			
494,100 " " magy. orsz. közp. takp. 4%-os zálogl. (juni) 96 koronával						494,100 " " magy. orsz. közp. takp. 4%-os zálogl. (juni) 96 koronával			
991,000 " " magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával						991,000 " " magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával			
6.139,400 " " egyadott pesti f. v. takarékp. 4%-os zálogl. 96 kor. 75 fill.						6.139,400 " " egyadott pesti f. v. takarékp. 4%-os zálogl. 96 kor. 75 fill.			
585,000 " " beivárosi takarékpénztár 4 1/2%-os zálogl. 93 koronával						585,000 " " beivárosi takarékpénztár 4 1/2%-os zálogl. 93 koronával			
4.017,000 " " pesti hazai első takarékp. egyb. 4%-os zálogl. 93 kor. 75 fill.						4.017,000 " " pesti hazai első takarékp. egyb. 4%-os zálogl. 93 kor. 75 fill.			
5.880,000 kor. n. é. m. jelzáloghitelbank 4%-os záloglevél 97 koronával						5.880,000 kor. n. é. m. jelzáloghitelbank 4%-os záloglevél 97 koronával			
370,000 kor. n. é. magyar jelz. hitelbank 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával						370,000 kor. n. é. magyar jelz. hitelbank 4 1/2%-os zálogl. 100 koronával			
Beszerterebánya-brezovai és piski-vajdahunyadi vasuti els. kötvény						1.334,772 42			
440,000 kor. n. é. egyesít. államadósság 4 1/2%-os üzletjár. (ápril) 100 kor.-val						440,000 kor. n. é. egyesít. államadósság 4 1/2%-os üzletjár. (ápril) 100 kor.-val			
90,000 " " egyesít. államadósság 4 1/2%-os papírjár. (február) 100 kor.-val						90,000 " " egyesít. államadósság 4 1/2%-os papírjár. (február) 100 kor.-val			
7.930,000 " " triszt-parenzoi h. é. v. 4%-os elsőbbs. kötv. 99 kor. 90 fill.						7.930,000 " " triszt-parenzoi h. é. v. 4%-os elsőbbs. kötv. 99 kor. 90 fill.			
1.490,000 " " Radofitovszki államadósság 4 1/2%-os kötv. 99 kor. 29 fill.						1.490,000 " " Radofitovszki államadósság 4 1/2%-os kötv. 99 kor. 29 fill.			
1.000,000 " " Wiceni Verkehrs-Anleigen-Amleino 4 1/2%-os kötv. 99 kor. 29 fill.						1.000,000 " " Wiceni Verkehrs-Anleigen-Amleino 4 1/2%-os kötv. 99 kor. 29 fill.			
417,300 Líre olasz 5%-os járadék és kamatai						417,300 Líre olasz 5%-os járadék és kamatai			
Tulélési csoportok értékpapírjai: 295,800 kor. n. é. magy. kir. 4 1/2%-os koronajáradék 95 kor. 95 fill.						295,800 kor. n. é. magy. kir. 4 1/2%-os koronajáradék 95 kor. 95 fill.			
197,465 10						197,465 10			
1906-ban esedékes kamatok						799,630 11			
Jelzálog-kölcsönök						282,869 18			
Kötvény-kölcsönök						10,265,754 —			
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök						8,422 74			
A központ tartozása folyó számlán						2.787,310 92			
Vezér- és főügynökök és mások tartozásai						3.576,351 72			
108.549,592 99						108.549,592 99			

Budapest, 1906. december hó 31-én.

Steiner Jenő, elnöki hivatalnok.

Bárá Harkányi Frigyes, igazgató.

László Zsigmond, igazgató.

Ormody Vilmos, igazgató.

Gergely Tódor, központi könyvtáros főnöke.

gróf Zichy Nándor.

A fenti zárszámlát és mérlegét megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találuk.

Berkovits Albert.